

การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง

The Development of Communicative English Learning Activities of Mathayomsuksa II Students Huakhiao Wittayalai School Khon Kaen Using Direct Instruction Model

เฉลิมชัย โสสุทธิ (Chaloemchai Sosuttha)*

อรพิน พจนานนท์ (Orapin Pojananon)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง โดยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่นที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติการประกอบด้วยวงจรปฏิบัติ 3 วงจร คือ วงจรที่ 1 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 – 3 วงจรที่ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 – 6 วงจรที่ 3 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 7 – 9 เวลาที่ใช้สอนทั้งหมด 18 คาบ คาบละ 50 นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 9 แผน 2) แบบสังเกตพฤติกรรม การสอนของครูแบบสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนและแบบทดสอบท้ายวงจร ใช้ตรวจสอบผลสะท้อนจากการปฏิบัติ 3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษ ใช้ประเมินผลการปฏิบัติ ค่าสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 75.67 โดยนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งบรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นได้ว่าการใช้วิธีสอนแบบทางตรงมีประสิทธิภาพเป็นไปตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

Abstract

This research was to develop communicative English learning activities of Mathayomsuksa II students by using Direct Instruction Model, students' English achievement was at least 70 percent in average and students 70 percent up passed the prescribed criterion. The target group was thirty – five Mathayomsuksa II students of Huakhiao Wittayalai School Khon Kaen studying in the second semester of the school year 2010. The research methodology was Action Research with 3 reflecting operation cycles using three sets of lesson plans : lesson plans 1 – 3 , lesson plans 4 – 6 and lesson plans 7 – 9. The research was conducted for the duration of 18 fifty minute periods. The research instruments were : 1) nine lesson plans for the research treatment; 2) a teacher's observation form on teaching behaviour, a student's observation form on learning behaviour and an end - of - spiral quiz to

คำสำคัญ: วิธีสอนแบบทางตรง กิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

Keywords: Direct Instruction Model Communicative English Learning Activities

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

reflect the treatment and 3) the English achievement test to assess the treatment. The statistic value used in the study was frequency, mean and percentage.

The findings :

Students' achievement was 75.67 percent in average and 30 students or 85.71 percent passed the prescribed criterion of 70 percent which met the objective of the research. This proved that teaching through Direct Instruction Model was effective as it responded to the criterion.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นเรื่องสำคัญในการพัฒนาประเทศ สังคมไทยตระหนักดีว่าการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นการพัฒนาที่ยั่งยืน ดังนั้นสังคม มีความต้องการทรัพยากรมนุษย์ที่มีความรู้ความสามารถทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านภาษาอังกฤษ เพื่อใช้ในการแสวงหาความรู้และเข้าถึงแหล่งข้อมูลต่าง ๆ รวมทั้งกระบวนการศึกษาโดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นเครื่องมือช่วยเสริมความสามารถ นอกจากนี้ภาษาอังกฤษยังมีบทบาทสำคัญทางด้านการติดต่อสื่อสารระหว่างชนชาติต่าง ๆ ซึ่งไม่ได้จำกัดเฉพาะเจ้าของภาษา (Native Speakers) ที่ใช้ภาษาอังกฤษเพียงเท่านั้น แต่ชนชาติอื่น ๆ ที่มีการติดต่อ สื่อสารกันระหว่างชนชาติก็ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร หรือใช้เป็นเครื่องมือประกอบอาชีพในธุรกิจอย่างกว้างขวางและรวดเร็วมีผลทำให้ภาษาอังกฤษยิ่งทวีความสำคัญมากยิ่งขึ้นจนกลายเป็นภาษาสากลนานาชาติ (English as an International Language) ในการติดต่อสื่อสารระหว่างประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยในปัจจุบันมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้เทคนิค กระบวนการต่าง ๆ รวมทั้งกิจกรรมที่หลากหลาย น่าสนใจ มีอุปกรณ์การเรียนการสอนอันทันสมัยและมุ่งให้ผู้เรียน รักการเรียน แต่เด็กไทยก็ยังไม่สามารถนำภาษาอังกฤษไปใช้ตามสภาพความเป็นจริงได้ ภายหลังจากที่ได้เรียนภาษาอังกฤษมาระยะหนึ่ง นักเรียนส่วนใหญ่ฟังภาษาอังกฤษเกือบจะไม่รู้เรื่อง พูดภาษาอังกฤษได้น้อย หรือพูดไม่ได้เลย ความสามารถในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อความที่ตนอ่านโดยฉับพลันทันที อยู่ในเกณฑ์ต่ำ รู้คำศัพท์น้อย ไม่สามารถเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมกับระดับ ชั้นของตนเอง (ทิพวัลย์ มาแสง, 2532) สาเหตุสำคัญประการหนึ่งคือประเทศไทยมีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (Foreign Language) ไม่ได้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง (Second Language) นักเรียนไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารที่นอกเหนือไปจากเวลาเรียน

ภายในห้องเรียน (กรมวิชาการ, 2544) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนในส่วนภูมิภาคที่มีสื่อการสอน อุปกรณ์ ในการเรียนการสอน กระบวนการสอนของครูที่ไม่เท่าเทียมกับในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งได้แก่พฤติกรรมการสอนของครูผู้สอนที่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง (Teacher Centered) ไม่นำเทคนิควิธีการสอนแบบใหม่ ๆ หรือวิธีการสอนที่ได้รับการยอมรับมาสอน อีกทั้งไม่สอนหนังสือให้ตรงตามหลักสูตรที่กำหนดไว้ (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540) ส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ของนักเรียนในวิชาภาษาอังกฤษไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่กำหนดไว้

โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนตั้งแต่ประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 อยู่ในเกณฑ์ต่ำ โดยค่าเฉลี่ยรวมมีค่าร้อยละ 68.83 ซึ่งต่ำกว่าเป้าหมายที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้คือร้อยละ 70 นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2552 มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยรวมร้อยละ 59.5 ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่ทางโรงเรียนได้ตั้งไว้คือร้อยละ 70 อยู่ถึง 10.5 จากการสอบถามครูผู้สอน และหัวหน้าวิชาการโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น พบว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่ง ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำนั้นคือ นักเรียนไม่มีทักษะในการสื่อสารไม่ว่าจะเป็นทางด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน อันเนื่องมาจากนักเรียนไม่ได้ใช้ความรู้ภายนอกห้องเรียน ใช้ภาษาอังกฤษภายในช่วงเวลาเรียนวิชาภาษาอังกฤษเพียงเท่านั้น ด้วยเหตุนี้นักเรียน ส่วนใหญ่ที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษจึงไม่สามารถใช้ภาษาในการสื่อสารได้ (โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น, 2551)

จากปัญหาดังกล่าวนำไปสู่การหาวิธีการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนสามารถเรียนภาษาอังกฤษได้ อย่างมีประสิทธิภาพ มีงานวิจัยจำนวนไม่น้อยที่ชี้ให้เห็นว่า การสอนโดยมุ่งเน้นการให้ความรู้ที่ลึกซึ้ง ช่วยให้ผู้เรียนรู้ลึกกว่ามีบทบาท

ในการเรียน ทำให้ผู้เรียนมีความตั้งใจในการเรียนรู้และช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนที่มีการจัดสาระและวิธีการให้ผู้เรียนอย่างดีทั้งทางด้านเนื้อหาความรู้ รวมทั้งการให้ผู้เรียนใช้เวลาในการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ต่อการเรียนรู้ให้มากที่สุด ผู้เรียนมีใจจดจ่อกับสิ่งที่เรียนและช่วยให้ผู้เรียนร้อยละ 80 ประสบผลสำเร็จในการเรียน นอกจากนั้น ยังพบว่า บรรยายภาศในการเรียนที่ไม่ปลอดภัยสำหรับนักเรียน เป็นสิ่งสกัดกั้นความสำเร็จของผู้เรียน ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องระมัดระวัง ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกลบ เช่น การดูต่ำว่ากล่าว การแสดงความไม่พอใจ หรือวิพากษ์วิจารณ์ผู้เรียน (Joyce and Weil, 1996) วิธีสอนแบบทางตรง (Direct Instruction Model) ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก อันเนื่องมาจากการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ ความรู้ ข้อมูล ข้อเท็จจริง รวมทั้งทักษะต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว และเป็นທີ່เข้าใจของผู้เรียน ผู้สอนมีความจำเป็นที่จะต้อง มีการวางแผน อย่างดีในการนำเสนอข้อมูลความรู้อย่างกระชับ ชัดเจน และนำเสนออย่างเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ และวัยของผู้เรียน วิธีสอนแบบนี้ได้รับการพิสูจน์ และทดสอบแล้วว่าได้ประสิทธิภาพจริง (ทิตนา ขมมณี, 2547)

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง (Direct Instruction Model) เป็นรูปแบบการสอนที่น่าสนใจ ซึ่งเป็นการพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนมีเจตคติที่ดี เห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ ในการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน นักเรียนมีโอกาสฝึกทักษะอย่างเต็มที่ทั้งในห้องเรียน และนอกห้องเรียน โดยเน้นกิจกรรมการฝึกใช้ภาษา รวมทั้งจัดสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนต้องการเรียนภาษาอังกฤษ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ความสามารถได้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนทั้งสามารถนำทักษะภาษาอังกฤษไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง โดยให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

นิยามคำศัพท์เฉพาะ

1. **การพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร** หมายถึง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ภายในชั้นเรียนที่ใช้วิธีสอนแบบทางตรง เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าว ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป โดยผ่านการปรับปรุงและพัฒนา 3 วงจรปฏิบัติการ

2. **กิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง** หมายถึง กิจกรรม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มี 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ขั้นปฐมนิเทศ ผู้สอนบอกเนื้อหาที่จะเรียน ทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้วบอกจุดประสงค์ของบทเรียนและกระบวนการการเรียนการสอนที่จะใช้ใบบทเรียน

2) ขั้นนำเสนอ ผู้สอนอธิบาย หรือสาธิตเนื้อหา หรือทักษะใหม่ โดยใช้สื่อการสอน และกิจกรรมที่ให้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติพร้อมกับตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน

3) ขั้นนำเสนอแบบฝึกหัด ผู้สอนนำให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามให้ผู้เรียนตอบคำถามโดยผู้สอน ให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อแก้ไขและเสริมแรงเมื่อคำตอบนั้นถูกต้อง

4) ขั้นฝึกตามคำแนะนำ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติแบบ กึ่งทำด้วยตนเองภายใต้การกำกับดูแลของผู้สอนซึ่งต้องให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้เรียนโดยใช้การชมเชยและบอกให้แก้ไขในสิ่งที่ผิด โดยบอกว่าทำผิดหรือถูกและแก้ไขอย่างไร อาจสอนหรืออธิบายใหม่ (ใช้ขั้นที่ 1 – 4 ใหม่อีกครั้ง)

5) ผู้เรียนฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ที่บ้านหรือในชั้นเรียน มีการให้ข้อมูลย้อนกลับที่ช้าลง การฝึกปฏิบัติด้วยตนเองมีเกิดขึ้นบ่อยครั้งแล้วแต่เวลาที่ผู้สอนอาจยึดออกไป เช่น การให้ฝึกทุกสัปดาห์ หรือทุกเดือนเพื่อทบทวนความเข้าใจ

3. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ** หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษ ด้านการฟัง พูด อ่าน และเขียน หลังจากสิ้นสุดวงจรปฏิบัติการครบ ทั้ง 3 วงจรแล้วซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น

4. **นักเรียน** หมายถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น ปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน

5. **เกณฑ์** หมายถึง เป้าหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น ซึ่งกำหนดเกณฑ์

คือนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามวงจรการปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ ขั้นวางแผน (Planning) ขั้นปฏิบัติการ (Action) ขั้นสังเกตการณ์ (Observation) และขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติ (Reflection)

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ที่เรียนภาคเรียนที่ 2 ประจำปีการศึกษา 2553 จำนวน 35 คน

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองปฏิบัติ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอนแบบทางตรง จำนวน 9 แผน เวลา 18 คาบ

2) เครื่องมือที่ใช้ในการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

(1) แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน

(2) แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์สอนของครู

(3) แบบทดสอบท้ายวงจร

3) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการวิจัย ได้แก่

(1) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 โดยเก็บรวบรวมจากกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) ติดต่อประสานงานกับสถาบันที่ผู้วิจัยใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ คือโรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น

2) ชี้แจงจุดประสงค์ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แนะนำและให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ การสอนภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอนแบบทางตรง และวิจัยเชิงปฏิบัติการให้กับผู้ช่วยวิจัย จำนวน 1 คน

3) ประชุมเทคนิคนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น ให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีการสอนแบบทางตรง และกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตลอดจนชี้แจงบทบาทของครูและนักเรียน วิธีการวัดประเมินผล รวมถึงเกณฑ์ การให้คะแนน

4) ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 9 แผน เวลา 18 คาบ

(1) วงจรปฏิบัติที่ 1 แผนการเรียนรู้ที่ 1 – 3

(2) วงจรปฏิบัติที่ 2 แผนการเรียนรู้ที่ 4 – 6

(3) วงจรปฏิบัติที่ 3 แผนการเรียนรู้ที่ 7 – 9

(4) ขณะปฏิบัติการสอน ครูต้องประเมินผล การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้เครื่องมือประเมินผลที่สร้างขึ้นตามความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน ประกอบด้วยแบบฝึกหัด แต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน ผู้ช่วยวิจัยทำหน้าที่ ประเมิน การสอน และสังเกตพฤติกรรมการณ์สอนของครูใน ขณะที่ทำการสอนภายในชั้นเรียน

(5) หลังสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละวงจรให้นักเรียนทำแบบทดสอบ ท้ายวงจรที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัยร่วมสะท้อนผลการปฏิบัติการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละแผน

(6) เมื่อสิ้นสุดการสอนครบทั้ง 3 วงจร ให้นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการเก็บรวบรวมวิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1) การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสะท้อนผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากแบบสังเกตพฤติกรรมการณ์สอนของครู และแบบสังเกตพฤติกรรมการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน ซึ่งได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อประเมินสภาพที่เกิดขึ้นว่ามีข้อบกพร่อง มีปัญหาหรืออุปสรรคในการจัดการเรียนการสอนอย่างไร แล้ววางแผนดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ เชิงคุณภาพ

2) การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษโดยอิงเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน คือนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยอย่างน้อยร้อยละ 70 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ดังกล่าวตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งเป็นการวิเคราะห์ เชิงปริมาณ

สรุปผลการวิจัยและการอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการสื่อสารภาษาอังกฤษหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ครบทั้ง 3 วงจร โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 75.67 และมีนักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

2. การอภิปรายผลการวิจัย

1) ผลการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง

(1) ขั้นปฐมนิเทศ พบว่า กิจกรรมที่ใช้ได้ผลดี คือ กิจกรรมการสนทนาและอภิปราย กิจกรรมทางคำศัพท์จากภาพ และกิจกรรมตอบคำถาม เป็นขั้นของการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ด้วยการใช้กิจกรรมที่สร้างความสนใจเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่กิจกรรมการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งฟ้า สินธุวงศ์ (2550) ที่พบว่า การใช้กิจกรรมที่หลากหลายจะสามารถกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน เกิดความสนุกสนานและเกิดบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้

(2) ขั้นนำเสนอ พบว่า เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำเสนอเนื้อหาที่จะสอนนักเรียน การให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ครูสอน ซึ่งกิจกรรมการนำเสนอเนื้อหาจะคำนึงถึงความหมายของภาษาที่ใช้มากกว่ารูปแบบภาษาทางไวยากรณ์ สอดคล้องกับ Mary, Thomas and Jan (1995) ที่ว่ากิจกรรมการนำเสนอเนื้อหาที่คำนึงถึงความหมายของภาษาที่ใช้มากกว่ารูปแบบทางไวยากรณ์ ไม่ว่าจะเป็นคำศัพท์ประโยค บทสนทนา เนื้อเรื่อง เพื่อให้ผู้เรียนมองเห็นกรอบเนื้อหาในการเรียนรู้ รวมทั้งได้ตัวอย่างทางภาษา การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และรู้ความหมายของภาษา ซึ่งครูนำเสนอแก่นักเรียน

(3) ขั้นนำเสนอแบบฝึกหัด พบว่า เป็นขั้นตอนที่ครูผู้สอนนำเสนอแบบฝึกหัด ให้กับนักเรียน มีตัวอย่างและกิจกรรมต่างๆ ให้กับนักเรียนได้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นกิจกรรมที่กระตุ้น ให้นักเรียนมีโอกาสใช้ภาษาในการสื่อสาร เพื่อให้เกิดประสบการณ์ทางภาษาในการประยุกต์ใช้ มีการสะท้อนผลกลับสู่ผู้เรียนทันทีที่เกิดความผิดพลาด ทำให้นักเรียนเกิดการตื่นตัวในการเรียนรู้ และพยายามปรับปรุงตัวเองอยู่ตลอดเวลา ซึ่งบรรยากาศในชั้นเรียนจะเป็นไปอย่างผ่อนคลาย ไม่กดดันผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับ Brown (1995) ที่ว่าการเรียนรู้จะเกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลสูงสุด ก็ต่อเมื่อ

ผู้เรียนอยู่ในบรรยากาศที่เป็นมิตรเป็นกันเอง ปลอดภัยจากความรู้สึกทางลบทั้งหลาย และสอดคล้องกับ ทิศนา ขัมมณี (2547) ที่ว่าการมีบรรยากาศของสังคมในชั้นเรียนเป็นไปในทางสร้างสรรค์ และปราศจากทัศนคติในทางลบ เป็นแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดความสนใจต่อสิ่งที่ครูนำเสนอ

(4) ขั้นฝึกตามคำแนะนำ พบว่า ผู้สอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทักษะทางภาษาด้วยตนเองโดยที่ผู้สอนคอยดูแลและให้คำปรึกษาอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ผู้เรียนแต่ละคนสามารถทำได้ถูกต้อง ผู้สอนจะแก้ไขความเข้าใจหรือการกระทำที่ผิด แล้วให้ผู้เรียนได้แก้ไขการปฏิบัติของตนเองจนผู้เรียนสามารถทำได้ถูกต้อง มีความมั่นใจในการใช้ภาษาในการสื่อสารมากยิ่งขึ้น ในขั้นนี้ผู้สอนจำเป็นต้องคอยติดตามดูการปฏิบัติของผู้เรียนแต่ละคน คอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำตามความเหมาะสม สอดคล้องกับ Adelman (1993) ที่ว่า การให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ ซึ่งนำความรู้ไปใช้หรือเป็นการฝึกทักษะที่ได้เรียนรู้ของตนเอง ผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรม การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแสดงออก

(5) ขั้นปฏิบัติด้วยตนเอง พบว่า ในขั้นปฏิบัติด้วยตนเอง เป็นการทดสอบว่านักเรียน มีความเข้าใจมากน้อยเพียงใดจากการจัดกิจกรรมที่ผ่านมา สิ่งสะท้อนให้เห็นคือชิ้นงาน หรือผลงาน ของนักเรียนที่นักเรียนได้ส่งครู จากการให้ งาน หรือให้การบ้านเกี่ยวกับทักษะทั้ง 4 คือ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน โดยใช้ภาษาในการสื่อสารในกิจกรรมต่างๆ ที่ครูสอนนักเรียนไป เป็นการประเมินผลการเรียนการสอนว่าได้ผลมากน้อยเพียงใด และนำไปปรับปรุงในครั้งต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับ รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549) ที่ว่า กระบวนการเรียนการสอนพิจารณาและประเมินผลการเรียนการสอนของตนเองอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จส่งผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลว รวมถึงเป็นตัวกำหนดประสิทธิภาพของการเรียนการสอน และความสำเร็จของผู้เรียนด้วยเช่นกัน

2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

จากการวิจัยพบว่า พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาอังกฤษเฉลี่ยร้อยละ 75.67 โดยนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไปมีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 85.71 ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ มาแสง (2532), สมิตรา อังวัฒนกุล (2540), รูปทอง กว้างสวัสดิ์ (2549), กิ่งฟ้า สินธุวงศ์ (2550), Joyce and Weil (1996), Brown (1995), Adelman (1993)

ที่ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง ทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษได้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีความเชื่อมั่นในการสอนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนาการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรง ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

1) ในการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงนั้นประกอบด้วยขั้นตอนของการสอน คือ ขั้นปฐมนิเทศ ขั้นนำเสนอ ขั้นนำเสนอแบบฝึกหัด ขั้นฝึกตามคำแนะนำ และขั้นฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ส่วนกิจกรรมในแต่ละขั้นครูผู้สอนควรพิจารณาเลือกให้สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ของแต่ละหน่วยการเรียนรู้ที่จะใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอน

2) วิธีการจัดกิจกรรมที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ความหมายของประโยคในการสื่อสารได้ดีขึ้น จะต้องย้ำ ซ้ำ ทวน และให้ผู้เรียนมีโอกาสสัมผัสกับคำศัพท์ ประโยค และฝึกทักษะการสื่อสาร อย่างสม่ำเสมอ

3) การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารที่ดีควรจัดกิจกรรมให้เกิดการเรียนรู้การใช้คำศัพท์ควบคู่กับประโยค รวมทั้ง ทักษะการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้าง และเชื่อมโยงองค์ความรู้เดิมและความรู้ใหม่ได้

4) การใช้กิจกรรมกลุ่มหรือจับคู่ ในการเรียนรู้ครูควรตระหนักถึงระยะเวลาในการทำงาน ความเหมาะสมของภาระงาน และกรอบเนื้อหาของกิจกรรมที่จะต้องมีความสัมพันธ์กัน โดยเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อย่างทั่วถึง

5) ครูควรแจ้งผลการทดสอบท้ายวงจรให้นักเรียนได้ทราบ เพื่อเป็นข้อมูลย้อนกลับ ในแต่ละวงจร ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงในกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบผลการพัฒนาการเรียนการสอน

2) ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับการสอนโดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงในการจัดกิจกรรมกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ เพื่อศึกษาและพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ. (2544). **คู่มือการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย**

เล่ม 1. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.

กิ่งฟ้า สีนธวัช. (2550). การสอนเพื่อพัฒนาการคิดและการเรียนรู้. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ทิพวัลย์ มาแสง. (2532). การสอนภาษาอังกฤษสำหรับคนไทย. กรุงเทพฯ: กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ.

ทิตินา แคมมณี. (2547). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.

อุบลทอง กว้างสวาสดี. (2549). **คู่มือการสอนภาษาอังกฤษ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เดือนตุลา.

ลุมิตรา อังวัฒนกุล. (2540). การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงเรียนอัสสัมชัญวิทยาลัย ขอนแก่น. (2551). รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี 2551.

ขอนแก่น: [ม.ป.พ.].

Adelman, C. (1993). Kurt Lewin and the Origins of Action Research. **Educational Action Research**, 1 (1), 8 – 23.

Brown, D.J. (1995). **The Elements of Language curriculum**. Boston: Heinle & Heinle.

Joyce, B. and Weil, M. (1996). **Models of Teaching**. Needham Heights, Mass: A simon & schustes.

Mary Alice Gunter, Thomas H. Estes and Jan Schwab. (1995). **Instruction A Models Approach**. 2nd. ed. Boston: Allyn and Bacon.